

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Ивана Стјеља, Златко Чобовић, Стојан Марковић, Љиљана Смајловић, Невена Кривокапић, Вукашин Обрадовић, Владо Мареш, Вера Дидановић, Драган Ђорђевић и Вишња Аранђеловић, на седници одржаној 25.10.2018. године, једногласно изриче

ЈАВНУ ОПОМЕНУ

Текстовима „Опасно! Опозициона банда у Чачку договорила рушење Вучића и изазивање хаоса у Србији!“, „Ћиласе, Обрадовићу, Јеремићу, Чанку, Јањићу, јесте ли сада срећни?! Ангела Меркел оштро против разграничења на КИМ!“, „На истом задатку! Љимај, Ћилас, Јањић, Јеремић и Обрадовић желе исту ствар – да Срби на КИМ остану без ичега!“, „Браћо, је л’ су већи Срби Пленковић и Бакир или Вучић и Додик?“, „Драма на Косову и Метохији! Специјалци Росу се повукли са Косова, Вучић замолио Србе да уклоне барикаде“, објављеним 5. јула, 13, 25. и 28. августа и 29. септембра 2018.године, као и текстовима „Државо, реагуј! Обрадовићев и Ћиласов човек позива на крвопролиће: Спремајте муницију за нови 5. октобар“, „Невиђена брука! Бошко Обрадовић и Вук Јеремић славе шиптарску победу!“, „Они су сачували независно и целовито Косово! Срби са севера КиМ и Косовског Поморавља могу њима да захвале што неће живети у Србији!“, као и коментарима испод њих, објављеним 12, 13. и 14. августа 2018. године, дневни лист „Информер“

1. прекршио је тачку 2 Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, и то смерницу по којој је отворено залагање за једну политичку странку или опцију неспојиво са новинарском професијом,

2. прекршио је и тачку 6 Одељка IV (Одговорност новинара), о обавези новинара да негује етику и културу јавне речи.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Драган Ћилас поднео је жалбу због серије текстова и коментара испод њих, верујући да садрже говор мржње, јер је у њима, како је навео, означен као „лопов, опозициона банда, идиот, бахати кретен, неко ко се залаже за независно Косово, неко због кога Срби са севера Косова и Метохије неће живети у Србији, ко планира насилно рушење власти у Србији, тајкун, издајник, плаћеник и сл.“ „Ово нису само нетачне информације или увреде које имају лезиону способност у смислу повреде угледа и части, већ представљају намерно смишљено ширење идеја и нетачних информација које имају за циљ ширење мржње, моралну дисквалификацију и социјалну стигматизацију моје личности у дужем трајању. Такође су објављене инфомације којима се крши претпоставка невиности“, наводи се, између осталог, у жалби. Ћилас је подсетио на одредбе Закона о забрани дискриминације које се односе на говор мржње, одлуку Европског суда за људска права у случају Делфи против Естоније кад је реч о одговорности редакције за коментаре, као и на Смернице за примену Кодекса новинара Србије у онлајн сфери. Спорним

текстовима, по његовом мишљењу, прекршена су поглавља Иститиност извештавања, Одговорност новинара и Новинарска пажња, али није навео које тачно одредбе.

Редакција „Информера“ није одговорила на жалбу.

Чланови Комисије за жалбе оценили су да у спорним текстовима несумњиво има мржње, али да постоји јасна разлика између тога и говора мржње који је забрањен Законом о забрани дискриминације, Кривичним закоником и медијским законима. Говор мржње, по закону, представља облик дискриминације, односно неоправдано прављење разлике због личног својства, што, по мишљењу чланова Комисије, у текстовима на које се Ђилас жалио није случај. Иако постоји лично својство (припадност одређеној политичкој опцији, односно групи), у текстовима нема неоправданог прављења разлике, већ овакво извештавање представља вид политичке борбе. Уколико би се овакви ставови тетирали као говор мржње, практично не би било дозвољено рећи ништа против политичког противника. Комисија сматра, међутим, да медији немају право да учествују у политичкој борби, али то није релевантно за утврђивање постојања говора мржње. Такође, кад је реч о говору мржње, ограничавање слободе говора је могуће једино ако је то неопходно у демократском друштву, што, по оцени чланова Комисије, овде није случај, те стога сматра да нису прекршене одредбе Кодекса које се односе на забрану говора мржње.

Комисија, међутим, сматра овакав језик изговорен са мржњом неприхватљивим са професионалног и етичког становишта, па је, због тога, одлучила да је „Информер“ свим текстовима прекршио одредбу Кодекса која се односи на обавезу поштовања етике и културе јавне речи. Комисија посебно недопустивим сматра извештавање којим се, низом текстова, континуирано и упорно води кампања против некога чији се политички ставови не допадају редакцији, јер то указује да намера медија није да информише јавност, већ да се укључи у борбу против једног од актера на политичкој сцени. Тиме је прекршена одредба Кодекса по којој новинари не смеју да се отворено залажу за једну политичку опцију.

„Информер“ је, по мишљењу Комисије, одговоран и за објављене коментара читалаца, који садрже у увреде, јер редакција има правила коментарисања која то забрањују, а која овога пута нису поштована. Тиме је прекршена и смерница за примену Кодекса, по којој, кориснички садржај који медиј одлучи да објави потпада под његову уредничку одговорност.

Београд, 25.10.2018.

Председавајућа
Ивана Стјеља